

ŚWIAT W SŁOWACH I OBRAZACH. SZKOŁA PODSTAWOWA. KLASY 7–8

ZAGADNIENIA PRZEWIDZIANE DO REALIZACJI

KLASA 7

Lektury obowiązkowe z podstawy programowej

J. Kochanowski, wybór fraszek (*Na młodość, Na starość, O miłości, Do Hanny, Na nabożną, Na gospodarza, Na lipę, Do snu, Na zdrowie, Na dom w Czarnolesie*), wybór trenów (*Tren I, Tren V, Tren VII, Tren VIII*)

K. Dickens, *Opowieść wigilijna*

A. Fredro, *Zemsta*

A. Kamiński, *Kamienie na szaniec*

I. Krasicki, *Zona modna*

A. Mickiewicz, *Reduta Orzona, Śmierć Pułkownika, Świtezianka, II część Dziadów*

A. de Saint-Exupéry, *Mały Książę*

J. Słowacki, *Balladyna*

S. Mrożek, *Artysta*

M. Wańkowicz, *Ziele na kraterze* (fragmenty)

C. Norwid, *Fatum, Burza [I]* (fragment), *Moja piosnka [II]*

B. Leśmian, *Urszula Kochanowska, Dusiołek, Szewczyk*

W. Szymborska, *Niektórzy lubią poezję, Pochwała złego o sobie mniemania, Nic dwa razy, Muzeum, Cebula*

K. Wierzyński, *Zielono mam w głowie, 100 m*

J. Lechoń, *Modlitwa, Sprzeczka, *** (Na niebo wypływają białych chmurkach żagle), Chelmoński*

Wybrane wiersze poetów wskazanych w klasach 4–6

Lektury uzupełniające z podstawy programowej

A. Christie, *Tajemniczy przeciwnik*

N.H. Kleinbaum, *Stowarzyszenie Umarłych Poetów*

Dodatkowe teksty

Konteksty literackie i kulturowe do lektur z podstawy programowej

Teksty publicystyczne i popularnonaukowe dotyczące filmu, teatru, prasy

Formy wypowiedzi

recenzja (książki, filmu, spektaklu teatralnego)

rozprawka

Doskonalenie form wypowiedzi z klas 4–6: dedykacja, charakterystyka, charakterystyka porównawcza, opis przeżyć wewnętrznych

Nauka o języku

Fleksja – imiesłowy

Składnia – imiesłowy równoważnik zdania, wypowiedzenie wielokrotnie złożone

Słowotwórstwo – wyrazy podstawowe i pochodne, funkcje formantów, rodzina wyrazów, wyrazy złożone, skróty i skrótowce

Słownictwo – homonimy, środowiskowe odmiany języka

Komunikacja językowa – znaczenie kontekstu, grzeczność językowa, intencja i cel wypowiedzi, językowe środki nawiązywania kontaktu

Powtórzenie zagadnień z klas 4–6: części mowy; równoważnik zdania, zdania pojedyncze, zdania złożone współrzędnie i podrzędnie

KLASA 8

Lektury obowiązkowe z podstawy programowej

J. Kochanowski, wybór pieśni
 A. Mickiewicz, *Sonety krymskie* (wybrany sonet), *Pan Tadeusz* (całość)
 H. Sienkiewicz, *Quo vadis*, *Latarnik*
 S. Żeromski, *Szyfowe prace*
 M. Wańkowicz, *Tędy i owędy* (wybrany reportaż)
 K.K. Baczyński, wiersze
 S. Barańczak, wiersze
 J.M. Rymkiewicz, wiersze
 M. Hemar, wiersze
 J. Liebert, wiersze
 J. Sztudynger, fraszki
 S.J. Lec, aforyzmy

Wybrane wiersze poetów wskazanych w klasach 4–6

Lektury uzupełniające z podstawy programowej

M. Białoszewski, *Pamiętnik z powstania warszawskiego* (fragmenty)
 E. Hemingway, *Stary człowiek i morze*
 É.-E. Schmitt, *Oskar i pani Róża*

Dodatkowe teksty

Konteksty literackie i kulturowe do lektur z podstawy programowej
 Teksty publicystyczne i popularnonaukowe dotyczące filmu, teatru, prasy
 Wybrane teksty z współczesnej literatury dla młodzieży i dorosłych (w tym fantasy)

Formy wypowiedzi

podanie
 życiorys
 CV
 list motywacyjny
 wywiad
 przemówienie

Doskonalenie form wypowiedzi z klas 4–6: sprawozdanie, list prywatny i oficjalny, ogłoszenie, zaproszenie

Nauka o języku

Fonetyka – głoska i litera, klasyfikacja głosek, sylaba, akcent wyrazowy, upodobnienia fonetyczne, uproszczenia grup spółgłoskowych, utrata dźwięczności w wygłosie
 Fleksja – nazwy osobowe i miejscowe; rodzaje nazw miejscowych; poprawne formy gramatyczne imion, nazwisk, nazw miejscowych, nazw mieszkańców
 Kultura języka – zróżnicowanie polszczyzny (neologizmy, archaizmy i archaizacja języka, dialekt, dialektyzmy i dialektyzacja języka, terminologia naukowa, kolokwializmy), style funkcjonalne (potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny), treść i zakres znaczeniowy wyrazu, norma językowa wzorcowa oraz użytkowa, klasyfikacja błędów językowych
 Powtórzenie zagadnień z klas 4–6: akcent, synonimy, antonimy, związki frazeologiczne